

Korte boekbespreking

Thuis in Gods huis

M.J.A. Zwikstra-de Weger

‘Over eigentijds gereformeerd zijn’ en ‘Een praktisch bezinningsboek’ zijn de beide subtitels van het boek *Thuis in Gods huis*, geschreven door ds. Gerrit Gunnink naar aanleiding van een project in zijn eigen gemeente. Die gemeente bestond vijftig jaar en dat was voor hem reden om een gemeenteproject op te starten voor een aantal weken, om met elkaar te overzien of en hoe de Gereformeerde Kerken veranderd zijn in die periode.

Bevinden onze kerken zich in een identiteitscrisis? Waarom gaat het bij gereformeerd-zijn? Wat is nu typisch vrijgemaakt? Wat is er aan het veranderen en waardoor? Vragen als deze komen aan de orde, maar ze staan binnen een hecht kader: de kerk is van Christus en bij Hem is ons heil te vinden. Gods huis op deze aarde is altijd in aanbouw. In dat huis, dat nog in de steigers staat, mogen we ons thuis voelen.

Al met al is er zo voldoende stof verzameld voor een stevig werkboek, waarmee de schrijver ook de andere gemeenten, m.n. in ons kerkverband, wil dienen en waarvan hij zelf denkt dat het rendement het grootst wordt als je het inderdaad gebruikt in het kader van zo’n gemeenteproject (p. 9).

Gunnink geeft vanuit de ervaring in zijn eigen gemeente aan hoe het boek te gebruiken is. Het is opgezet als een dagboek voor 42 dagen, oftewel zes weken. Elke week behandelt een eigen thema, en per dag is dan weer gekozen voor een onderdeel daaruit. De stukjes tekst beslaan meestal ruim twee pagina’s; vervolgens wordt een te lezen bijbelgedeelte opgegeven, dat vaak al bij het daggedeelte aan de orde kwam; daarna is er een stukje verwerking, bestaande uit een vraag of een stelling die voor verdere verdieping zorgt; en tot slot een kort gebed. Na een week volgt er een aantal grijsgekleurde pagina’s, waarop een soort programma is te vinden voor een bespreking over het desbetreffende thema, met tips, gesprekspunten, liedsuggesties e.d. voor een groepsbijeenkomst van gemeenteleden. Zo kunnen de leden van een bijbelstudiegroep, een (mini)wijk of hoe het tegenwoordig ook maar heten mag, elkaar beter leren kennen, dichter naar elkaar toegroeien en dus een steeds hechtere gemeenschap als gemeente van Christus gaan vormen. Het vasthouden van de grondhouding van vertrouwen naar Christus en naar elkaar is daarbij heel belangrijk (p. 171).

De eerste week heeft als thema ‘Wie is de hoofdbewoner?’ Zo begint het boek sterk, want de aandacht wordt meteen van het hoogmoedige en zelfzuchtige individu (lees: mezelf als lezer/gebruiker) gericht op God. Hij is oneindig veel groter en machtiger dan wij maar kunnen beseffen. Het gaat niet om jouw of mijn gelijk, maar om het kennen van God (p. 19), dan zet je Christus in het midden, tot in de eredienst toe. In de week erna staat centraal de vraag wat beleving is: kijk eens naar de psalmen; wees zo nuchter te bedenken dat de één een andere beleving heeft dan de ander; hoeveel God van mij houdt, hangt niet af van mijn geloofsbeleving, maar mijn geloofsbeleving komt voort uit zijn liefde; de Geest werkt in een mens om Christus Heer in je te maken.

In week 3 draait het om de kerk. Dan gaat het over het verleden, over het kerkverband, over eenheid en verbrekking. Gebrekkigheid en gebrokenheid zijn niet bepalend voor de identiteit van de kerk, want de kerk is de bruid van God, door Hem bemind met een eeuwige liefde (p. 71)! Er zijn grote woorden gesproken in en over de kerk, en hoeveel nederigheid en liefde klonk daarin door? Het is om je te schamen..., en niet voor niets is hierbij gekozen voor

Daniël 9:15-19, het slot van een intense en uitvoerige schuldbelijdenis. Wat valt hieruit te leren met het oog op de kerkelijke situatie van vandaag (p. 69)? Als het gaat over ‘de kerk als moeder’, valt het woord kerkkeus. Alsof wij de eerste keus zouden hebben. Maar ‘in werkelijkheid heeft God al voor je gekozen en je een plek in een bepaalde gemeente gegeven’ (p.82). Gunnink voert een pleidooi om meer kerk te zijn door de week: ‘Een gemeente die de keus maakt om gemeente-in-groepen te zijn kiest niet voor de laatste hype of voor een therapeutische gemeentevisie, maar voor verbondenheid, voor waarheid en liefde’ (p. 85).

Week 4 is gereserveerd voor charismatisch of profetisch, een boeiend en voor de hand liggend thema waarop ik vanwege de ruimte niet verder inga. Week 5 gaat over ‘de mooie oorlog’, oftewel over de antithese, de vijandschap uit Genesis 3 (‘Gods liefdesgeschiedenis met ons kan niet zonder de pijn van deze vijandschap en vreemdelingschap. God is geen allemansvriend’, p. 127), en over de geestelijke strijd, waarbij je niet machteloos bent: je wordt weliswaar ingeschakeld, maar bent afhankelijk van de kracht van de Geest. David laat zien dat ‘de grootste strijd in je hart is de strijd om steeds afhankelijker te worden van God’ (p. 132)!

De laatste week staat in het teken van het doorgeven. Onze kerken zijn veranderd, daar kunnen we niet onderuit. Maar: een gemeente die leeft, is in beweging; een kerk moet zichzelf steeds vernieuwen, of beter gezegd: moet door de Geest van Christus steeds vernieuwd worden! En dat ik in principe hetzelfde geloof als Abraham, Paulus, m’n grootouders, is dat niet bijzonder? Dat ik op diezelfde weg ga, geeft een gevoel van verbondenheid met al die voorgelachten, al loop ik wel op een ander traject van die weg (p. 152). Christus zegt niet: jullie *moeten* het zout van de aarde zijn, maar: jullie *zijn* het, en jullie *zijn* het licht van de wereld. ‘Het gaat niet over de interessante vraag of we een missionaire gemeente moeten worden. Christus zegt tegen ons dat we dat zijn’ (p. 170).

Ik heb een en ander uit dit boek naar voren gehaald om te laten zien wat een nuchter en bemoedigend boek het is. Het zou fijn zijn als het in veel gemeentes gebruikt wordt (en op de aangegeven manier) als aanzet voor gesprek en als het zo tot zegen zal mogen zijn. Nog één citaatje tot besluit: ‘Zonder de Geest van Christus kun je heel triest worden, vanwege de onvolmaaktheid van de kerk. Door de Geest van Christus word je heel blij, vanwege alle mooie dingen die Hij er doet. Zonder Hem zie je de menselijke kant van de kerk. Door Hem kom je terecht bij het allermooiste project van God op aarde’ (p. 88/89).

N.a.v.: Ds. Gerrit Gunnink,
Thuis in Gods huis. Over eigentijds gereformeerd zijn; een praktisch bezinningsboek, De Vuurbaak, Barneveld, 2007, ISBN 978 90 5560 380 0, 174 pag. Prijs €12,50